

هدف از تشکیل گروه محلی چیست؟

بحث و گفت و گو کنید.

شما در محله‌ی خود با سایر هم محلی‌ها به فعالیت‌های مشترکی می‌پردازید. برگزاری جشن دهه‌ی فجر یا نیمه‌ی شعبان، ایجاد هیئت‌های مذهبی، درست کردن تکیه و برپایی عزاداری در ایام محرم و ... از جمله‌ی این فعالیت‌هاست. برای بهتر انجام دادن این فعالیت‌ها چه باید کرد؟ در این مورد با هم گفت و گو کنید.

روزهای نزدیک به دهه‌ی فجر را در نظر بگیرید. بچه‌ها در محله‌های مختلف شروع به انجام دادن کارهایی برای بهتر برگزار شدن جشن دهه‌ی فجر می‌کنند. احتمالاً به خاطر می‌آورید که خود شما، برای جشن دهه‌ی فجر سال گذشته چه کارهایی انجام داده‌اید. برای نمونه، خیابان یا کوچه‌ی محله‌ی خود را با پرچم، تصویرهای امام خمینی (ره) و حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و چیزهای دیگر تزئین کردید؛ گلدان‌هایی را از خانه‌ی خود و همسایگان به امانت گرفتید و آن‌ها را به طرز زیبایی در اطراف خیابان قرار دادید یا این که در چراغانی خیابان یا کوچه‌ی محله‌ی خود کمک کردید؛ با کمک اهالی محل پولی فراهم کردید و آجیل، شیرینی و شربت تهیه کردید و روز تولد انقلاب اسلامی را جشن گرفتید. شما با انجام دادن این کارها توانستید چهره‌ی محله‌ی خود را تغییر دهید. البته شما به تنهایی قادر به انجام دادن همه‌ی این کارها نبودید بلکه با همراهی دیگر اعضای گروه محلی خود به این فعالیت مشترک پرداختید.

غیر از این فعالیت‌ها ممکن است مسائل و مشکلاتی در یک محل به وجود آید که با تلاش و فعالیت یک نفر حل نمی‌شود. شما برای حل کردن این مسائل و مشکلات یا انجام

به نظر شما اعضای یک گروه محلی چگونه می توانند کار مشترک خود را به خوبی انجام دهند؟

دادن فعالیت هایی که در بالا ذکر شد، دور هم جمع می شوید؛ تقسیم وظایف می کنید و به عبارتی گروه تشکیل می دهید. گروهی که شما تشکیل می دهید، گروه محلی نام دارد. گروه محلی می تواند با همکاری و هم فکری اعضای خود به حل مشکلات محله اقدام کند یا فعالیت های یاد شده را بهتر انجام دهد. به این ترتیب، بخشی از مشکلات جامعه نیز کاهش می یابد.

گروه های محلی کارهای دیگری نیز می توانند انجام دهند. آیا می توانید این کارها را

حدس بزنید؟

؟

دلیل بیاورید.

حتماً تا به حال نام بسیج را شنیده اید و حتی ممکن است عضو بسیج محله ای

خود باشید. به نظر شما آیا بسیج یک گروه محلی است؟ چرا؟

هدف از تشکیل این گروه محلی چیست؟

اعضای بسیج به چه منظور آموزش نظامی می بینند؟

پایگاه‌های بسیج معمولاً در مساجد محل یا در کنار آن‌ها قرار دارند. اعضای بسیج به فعالیت‌های بسیاری می‌پردازند. آن‌ها با همکاری یک‌دیگر با امور نظامی آشنا می‌شوند. برخی از اعضا امور نظامی را آموزش می‌دهند و بعضی به فراگیری این آموزش‌ها می‌پردازند. شما هم اگر عضو این گروه باشید، دیگران را در انجام دادن فعالیت‌هایی یاری می‌دهید. به نظر شما، آیا گروه‌های محلی دیگری هم وجود دارند؟

خلاصه کنید.

– گروه محلی می‌تواند با همکاری و هم‌فکری اعضای خود، بخشی از مسائل و مشکلات محله را حل کند.

.....

.....

.....

پرسید و پاسخ دهید.

– گروه محلی را با گروه دوستی مقایسه کنید.

.....

.....

.....

فعالیت خارج از کلاس

در مسجد محله‌ی خود، با کمک هم‌محلی‌ها یک نمایشگاه عکس یا نقاشی در مورد پیروزی انقلاب، دفاع مقدس، همکاری، وظیفه‌شناسی و ... برگزار کنید. سپس، گزارشی از این نمایشگاه تهیه کنید و در کلاس ارائه دهید.

چرا در گروه‌های مدرسه عضو می‌شویم؟

نمونه بیاورید و پیشنهاد کنید.

شما در مدرسه‌ی خود با سایر دانش‌آموزان به فعالیت‌های مشترکی می‌پردازید. به نظر شما چه فعالیت‌های مشترکی ممکن است در مدرسه انجام گیرد؟ چند نمونه بیاورید. برای بهتر انجام دادن این فعالیت‌ها چه باید کرد؟ در این مورد گفت‌وگو کنید.

علاوه بر گروه‌های دوستی و محلی، گروه‌های دیگری نیز هستند که شما در آن‌ها عضویت دارید. بسیاری از این گروه‌ها در مدرسه تشکیل می‌شوند و شما ممکن است عضو بعضی از آن‌ها باشید؛ مثلاً، همه‌ی شما عضو گروه کلاس اول راهنمایی «ب» هستید.

شما می‌توانید برای انجام دادن تکالیف درسی خود گروهی تشکیل دهید. به نظر شما تشکیل این گروه برای شما چه فایده‌ای دارد؟

در مدرسه کلاس‌های زیادی وجود دارد؛ شما عضو همه‌ی این کلاس‌ها نیستید و تنها یکی از آن‌ها متعلق به شماست. اگر شما به یک کلاس دیگر – مثلاً کلاس سوم «ج» – بروید، متوجه می‌شوید که دانش‌آموزان آن کلاس با شما برخورد دیگری دارند و از این که وارد کلاس آن‌ها شده‌اید، تعجب کرده‌اند. حتی ممکن است برخی نزدیک بیایند و به شما اعتراض کنند.

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید شما در مدرسه، دانش‌آموز کلاس خاصی هستید. سایر دانش‌آموزان این کلاس نیز هم کلاسی‌های شما هستند. شما و هم کلاسی‌هایتان یک گروه را تشکیل می‌دهید. به نظر شما، بهتر است این گروه را چه بنامیم؟ آیا علاوه بر گروه هم کلاسی، گروه‌های دیگری نیز در مدرسه وجود دارند؟ شما در کدام یک از آن‌ها عضویت دارید؟

شما ممکن است عضو یکی از تیم‌های ورزشی مدرسه‌ی خود باشید. تیم ورزشی هم

یک گروه است. برخی از برادران و خواهران شما در دبیرستان عضو انجمن اسلامی هستند. انجمن اسلامی هم یک گروه سیاسی - مذهبی است.

..... ؟

مقایسه کنید.

خانواده را با گروه‌هایی که در مدرسه عضو آن‌ها هستید، مقایسه کنید. چه تفاوت‌هایی با یک‌دیگر دارند؟ آیا برای عضویت در این گروه‌ها (خانواده - گروه‌های مدرسه) شما خود داوطلب شده‌اید؟ چرا؟

گروه‌هایی که ما داوطلب عضویت در آن‌ها هستیم، گروه‌های داوطلبانه نام دارند. ما به صورت اختیاری یا داوطلبانه در این گروه‌ها شرکت می‌کنیم تا به همراه دیگران کاری را انجام دهیم.

کسانی که در تهیه‌ی روزنامه‌ی دیواری همکاری می‌کنند، یکی از گروه‌های مدرسه را تشکیل می‌دهند.

شما می توانید وظایف دینی خود را در مدرسه به صورت گروهی انجام دهید.

آیا گروه‌های محلی - که در درس گذشته در مورد آن‌ها سخن گفتیم - نیز از جمله‌ی گروه‌های داوطلبانه‌اند؟ چند گروه داوطلبانه‌ی دیگر را نام ببرید.

.....

.....

.....

خلاصه کنید.

— گروه‌های مدرسه با هدف انجام دادن فعالیت‌های هنری، مذهبی، ورزشی، علمی و ... تشکیل می‌شوند.

.....

.....

.....

پرسید و پاسخ دهید.

— آیا گروه‌های مدرسه می‌توانند گروه دوستی هم باشند؟ یک مثال ذکر کنید.

.....

.....

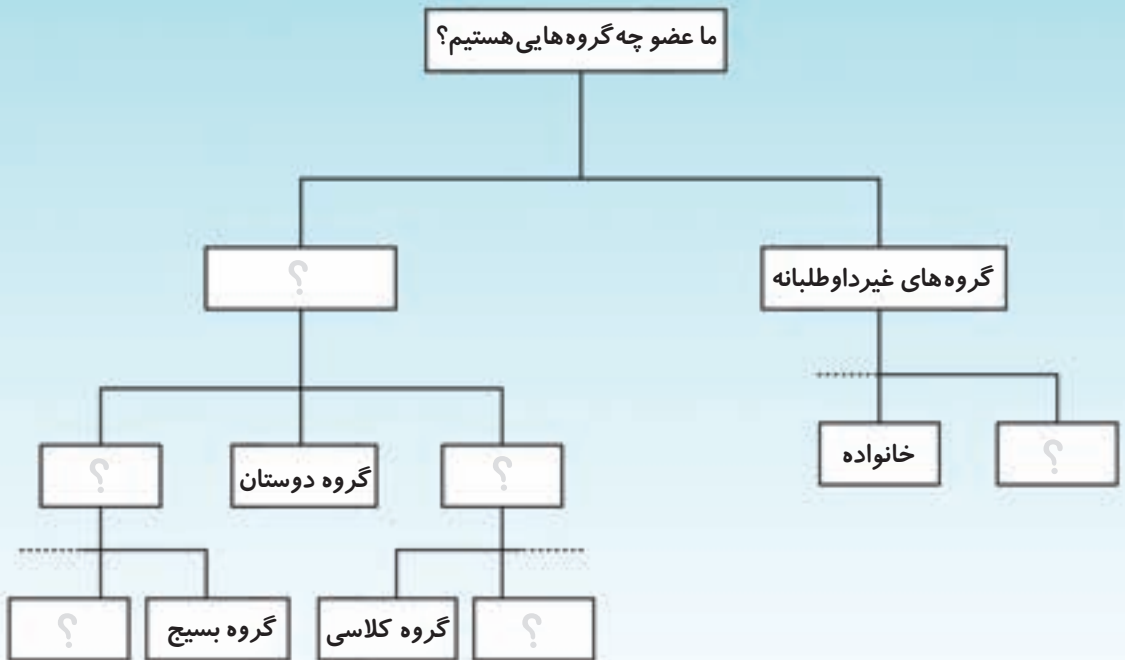
.....

فعالیت خارج از کلاس

به اتفاق چند تن از هم‌کلاسی‌ها یا هم‌مدرسه‌ای‌های خود برای انجام دادن یکی از فعالیت‌های فوق برنامه — مثل تهیه‌ی روزنامه‌ی دیواری، مسابقه‌ی نقاشی، سرودخوانی و ... — گروهی تشکیل دهید و کاری را در مدرسه ارائه کنید. پس از پایان کار، از فعالیتی که انجام داده‌اید، گزارشی تهیه کنید و آن را در کلاس ارائه دهید.

شکل زیر را کامل کنید.

فصل چهارم

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
ای مؤمنان! آن گونه که شایسته است تقوای خدا را پیشه کنید.
(آل عمران ۱۰۲)

وظایف در گروه

وقتی که عضو گروهی می‌شویم، باید به وظایف خود در گروه عمل کنیم. اگر اعضای گروه به وظایف خود عمل نکنند، گروه از هم می‌پاشد و افراد آن با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شوند.

کارهای گروهی را باید با مشورت یک‌دیگر انجام دهیم. اگر انجام کاری را عهده‌دار می‌شویم، باید با دل‌سوزی و علاقه‌مندی آن را به پایان برسانیم.

در انجام دادن کارها با اعضای گروه همکاری کنیم.

در کارهای گروهی، نظم را رعایت کنیم.

اگر رهبر گروه دستوری می‌دهد، از آن پیروی کنیم.

در برابر سختی‌ها و مشکلاتی که برای گروه پیش می‌آید، مقاومت نشان دهیم.

در این فصل، با وظایف خود در کارهای گروهی آشنا می‌شویم.

ما در گروه چه وظایفی داریم؟

نمونه و دلیل بیاورید.

همه‌ی ما نیازهای گوناگونی داریم که خانواده بخشی از آن‌ها را برطرف می‌کند. ما برای رفع نیازهای دیگر خود در گروه‌های دوستی، محلی و مدرسه عضو می‌شویم و به فعالیت‌های گروهی می‌پردازیم. برای این که این فعالیت‌ها را با موفقیت انجام دهیم، چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟ در این مورد گفت‌وگو کنید.

ما در گروه‌هایی که عضو آن‌ها هستیم، به فعالیت‌های مشترک بسیاری می‌پردازیم؛ مثلاً، با هم ورزش می‌کنیم؛ محیط کلاس را با یاری یک‌دیگر تمیز می‌کنیم؛ به کمک هم در

دانش آموزان یک مدرسه در کارهای مدرسه باید با یک‌دیگر همکاری کنند. شما در تصویر بالا چه تفاوتی بین دانش آموزان مشاهده می‌کنید؟

مدرسه یا محله نمایشگاه نقاشی برگزار می‌کنیم؛ و ... برای بهتر انجام دادن این فعالیت‌ها، اعضای گروه وظایف گوناگونی را برعهده می‌گیرند.

مثلاً در بازی فوتبال یا والیبال، تیم شما چه وقت می‌تواند بازی خوبی ارائه دهد و بر تیم حریف پیروز شود؟

از مواردی که اعضای تیم شما باید همواره به آن توجه داشته باشند، این است که وظایف هر بازیکن مشخص باشد و هرکس با کارهایی که باید انجام دهد، به خوبی آشنا باشد. دیگر این که اعضای تیم باید با یکدیگر همکاری داشته باشند؛ زیرا یک بازی خوب، محصول یک همکاری خوب است.

ما در سایر فعالیت‌های گروهی هم به همکاری متقابل اعضای گروه نیاز داریم. در سایر گروه‌ها مثل کلاس درس، گروه دوستی، گروه محلی و بسیج چگونه می‌توان با یکدیگر همکاری کرد؟

هم‌چنین اعضای یک تیم فوتبال یا والیبال می‌کشند تا وظیفه‌ی خود را به‌موقع، با دل‌سوزی و به‌نحو احسن انجام دهند. اگر یکی از بازیکنان تیم در انجام وظیفه‌ی خود دل‌سوزی و دقت لازم را به‌خرج ندهد، سایر اعضای تیم از این کار او نگران و ناراحت می‌شوند. به‌نظر شما، آیا نگرانی آن‌ها بجاست؟ چرا؟ در تیم فوتبال یا والیبال نیز همانند سایر

اگر اعضای این گروه در بالا رفتن از کوه به دستورات رهبر گروه توجه نکنند، چه پیش می‌آید؟

گروه‌ها یکی از افراد، رهبری گروه را برعهده دارد.
به نظر شما وجود رهبر در یک گروه ورزشی، چه ضرورتی دارد؟

نمونه و دلیل بیاورید.

آموختید که همکاری و احساس مسئولیت موجب موفقیت گروه می‌شود. هم‌چنین لازم است که هر گروه برای خود رهبری داشته باشد. اعضای گروه برای بهتر انجام دادن کارهای گروهی باید از رهبر گروه پیروی کنند. رهبر نیز با مشورت اعضای گروه، محیطی دوستانه را برای اعضای گروه فراهم می‌کند. به نظر شما اعضای گروه، برای بهتر انجام دادن فعالیت‌های گروهی خود، چه وظایف دیگری برعهده دارند؟ در صورتی که آن‌ها به این وظایف عمل نکنند، با چه مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند؟

مشورت کردن درکارها باعث موفقیت اعضای گروه می‌شود.
آیا تاکنون برای رفع مشکلات درسی خود از مشورت دوستانتان استفاده کرده‌اید؟

آیا برگزاری یک مسابقه‌ی ورزشی بدون پیروی از مقررات ممکن است؟

اگر گروه‌ها بدون پیروی از مقررات گروه به فعالیت پردازند، در رسیدن به اهداف گروهی خود موفق نخواهند بود.

شما در کلاس درس نیز از مقررات خاصی پیروی می‌کنید. اگر این مقررات نباشد، نظم کلاس به هم می‌خورد و دانش‌آموزان مطالب را به خوبی فراموش می‌کنند. اگرچه لازم است اعضای گروه از مقررات پیروی کنند ولی اگر گروه در مسیر درستی عمل نکند، وظیفه‌ی هریک از اعضا آن است که با تذکر دادن، اشتباهات گروه را برطرف سازد و در مقابل خواسته‌های نادرست گروه مقاومت کند.

هم‌چنین، گروه‌ها هنگام انجام دادن فعالیت‌های خود با مشکلات و نقایص زیادی روبه‌رو می‌شوند. ولی گروه‌هایی موفق خواهند بود که با وجود مشکلات و نواقص به فعالیت‌های مشترک خود ادامه می‌دهند و از کار و تلاش باز نمی‌ایستند.

بحث و گفت‌وگو کنید.

ممکن است در یک گروه کلاسی مشکلاتی وجود داشته باشد.

به چند نمونه از این مشکلات اشاره کنید.

هم‌چنین ممکن است بعضی از دانش‌آموزان به اندازه‌ی کافی در برابر

این مشکلات مقاومت نداشته باشند.

آیا می‌توانید بگویید که چه کارهایی نشان‌دهنده‌ی مقاومت کم‌تر در

برابر مشکلات است؟

شما نسبت به این‌گونه دانش‌آموزان چه وظیفه‌ای دارید؟

در صورتی که دوستان از شما انتظار رفتار نادرستی را داشته باشد، با او

چگونه برخورد می کنید؟

مقاومت در برابر مشکلات و نواقص، مانع از این نمی شود که ما در جهت برطرف کردن آن ها نکوشیم. ما با از خودگذشتگی، محیط بهتر و آرام تری را برای یک دیگر فراهم می کنیم و می کوشیم تا با همیاری مشکلات را برطرف کنیم.

هر کدام از شما که در گروه هایی عضویت دارید، بی شک از خودگذشتگی های زیادی می کنید؛ مثلاً ممکن است با پول توجیبی خود برای دوستان کتابی بخرید یا او را برای بازدید از یک نمایشگاه نقاشی دعوت کنید یا این که از وقت بازی خود کم کنید و او را در درس هایش یاری دهید.

البته کسانی که تنها به فکر خود هستند و از هیچ چیز خود به خاطر دیگران نمی گذرند، دوستان کم تری دارند یا بهتر است بگوییم که دوستی به معنای واقعی ندارند. فکر می کنید چرا باید در گروه ها از خودگذشتگی کرد؟

آیا می توانید برخی از خودگذشتگی های دوستان خود را نام ببرید؟

این دانش آموزان در انجام چه کاری با یک دیگر همکاری می کنند؟

خلاصه کنید.

– برای بهتر انجام دادن فعالیت‌های گروهی، اعضای گروه وظایف گوناگونی را بر عهده می‌گیرند.

.....

.....

.....

بپرسید و پاسخ دهید.

– یکی از گروه‌هایی را که عضو آن هستید، در نظر بگیرید. در یک ستون جدول، نتایج انجام وظایف در گروه و در ستون دیگر، نتایج انجام ندادن وظایف در گروه را فهرست کنید.

نتایج انجام ندادن وظایف	نتایج انجام وظایف
روابط دوستی بین اعضای گروه تضعیف می‌شود.	روابط دوستی بین اعضای گروه تقویت می‌شود.

فَعَالِيَّتْ خَارِجْ از کلاس

۱- در درس گذشته از شما خواستیم که برای انجام دادن یکی از فَعَالِيَّتْ‌های فوق برنامه، گروهی تشکیل دهید. اکنون درباره‌ی آثار و نتایج همکاری، احساس مسئولیت، مشورت و رهبری، در گروهی که تشکیل داده‌اید، دو بند بنویسید. هر یک از شما می‌توانید یکی از این موضوع‌ها را انتخاب کنید.

۲- جدول زیر را به‌طور کامل در دفتر خود رسم کنید. نام پنج گروه از گروه‌های اطراف خود را (کلاسی، محلّی، دوستی و ...) در ستون مربوط به آن بنویسید. در هریک از ستون‌های مربوط به وظایف گروهی، با نوشتن یکی از کلمه‌های (ضعیف، متوسط، خوب، عالی) درباره‌ی آن‌ها اظهارنظر کنید.

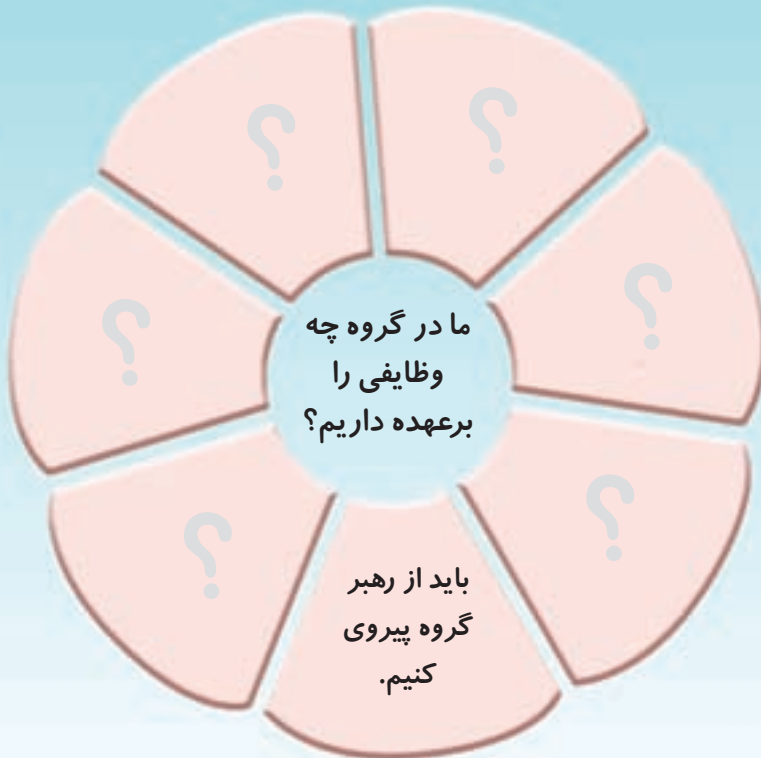
ردیف	نام گروه	نام رهبر گروه	تقسیم وظایف	همکاری	مشورت	احساس مسئولیت	نظم	رهبری	تحمل سختی‌ها و مشکلات	از خود گذشتگی
۱										
۲										
۳										
۴										
۵										

۳- پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «يُدَالُّهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ».

ارتباط این حدیث را با مطالب درس بررسی کنید و به کلاس ارائه دهید.

شکل زیر را کامل کنید.

فهرست کتاب‌های مناسب و مرتبط با محتوای درسی

ردیف	نام کتاب	مؤلف/ مترجم	ناشر	سال انتشار	ملاحظات
۱	ارزش‌ها	مرتضی بهمن‌آزاد	مدرسه		برگزیده‌ی جشنواره
۲	دیدار با فردا	حمید گروگان	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان		»
۳	نگرش مثبت یا مثبت نگری	مرتضی بهمن‌آزاد	مدرسه		»
۴	بچه‌ها و مهارت‌های زندگی (۱۰): راهنمای آزاداندیشی برای اندیشمندان جوان	شهرزاد فتوحی	فنی ایران	۸۳	
۵	نخستین کتاب حقوق من، پیمان بین‌المللی حقوق کودک	کیان فروزش	ایران بان	۸۴	
۶	آشنایی با ۵۸۲ نشانه و علامت تصویری: راهنمای ارتباط تصویری برای شهروندان	ناصر جلالیان	قدیانی	۸۴	
۷	بیا با هم صحبت کنیم: گفتگو درباره تغذیه و سلامتی، خانواده‌های جایگزین، قلدری، داروها و مرگ	شهرام رجب‌زاده	پنجره	۸۵	